

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з бізнесу та управління

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

для здобувачів фахової передвищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Затверджено Педагогічною радою Фахового коледжу
Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.
Голова Педагогічної ради

Володимир ЯСЛИК

Схвалено методичною радою Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.
Голова методичної ради

Олег КЛШЦ

Програму підсумкової атестації розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії з бізнесу та управління Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол № 1 від 26 серпня 2026 р.

Голова циклової комісії

Андрій ЦЮЦЯК

Розробники:

МАКСИМЮК Мирослав Михайлович – кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач циклової комісії з бізнесу та управління Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»

ТИМОЦЬ Мирослава Василівна – кандидат економічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач циклової комісії з бізнесу та управління Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»

ЦЮЦЯК Андрій Любомирович – спеціаліст вищої категорії, викладач циклової комісії з бізнесу та управління Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»

ЦЮЦЯК Ігор Любомирович – спеціаліст вищої категорії, викладач циклової комісії з бізнесу та управління Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»

ВСТУП

Підсумкова атестація здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснюється у **формі кваліфікаційного іспиту**, який спрямований на перевірку досягнень результатів навчання, визначених відповідною освітньо-професійною програмою та стандартом фахової передвищої освіти (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 р. № 700).

Мета підсумкової атестації – з'ясувати рівень професійної підготовки випускників, його відповідність вимогам стандарту фахової передвищої освіти та освітньо-професійної програми.

Змістова частина програми підсумкової атестації узгоджена з освітньо-професійною програмою за компетентностями та результатами навчання відповідно до матриці відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми та матриці відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми.

1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Підсумкова атестація здійснюється відкрито і публічно.

Порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії і проведення атестації здобувачів фахової передвищої освіти регламентує «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила».

Оцінки кваліфікаційного іспиту виставляє кожен член комісії. За теоретичну і практичну частину екзамену виставляється одна оцінка. Повторне складання (перескладання) іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні іспитів, а також про присвоєння здобувачам фахової передвищої освіти кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів **голос Голови ЕК є вирішальним**.

Якщо відповідь здобувача фахової передвищої освіти на кваліфікаційному екзамені не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія приймає рішення про те, що здобувач фахової передвищої освіти не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» **(0-34 балів)**.

У випадку, якщо здобувач фахової передвищої освіти не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання іспитів, то в протоколі зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

Здобувач фахової передвищої освіти, який отримав незадовільну оцінку при складанні кваліфікаційного іспиту (на випускному курсі), відраховується з Фахового коледжу. Йому видається довідка встановленого зразка.

Здобувачі фахової передвищої освіти, які не склали кваліфікаційного іспиту, мають право на повторну з наступного навчального року атестацію протягом трьох років після відрахування із закладу освіти у період роботи, згідно затвердженого графіку Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності. Повторно складаються тільки ті екзамени, з яких була отримана незадовільна оцінка.

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ

В освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа та страхування» визначено 30 освітніх компонентів, загальним обсягом 108 кредитів ЄКТС, які забезпечують результати навчання. З цього переліку 12 освітніх компонентів не включені в програму підсумкової атестації (*Примітка).

Таким чином, програма підсумкової атестації укладена на основі решти 18 освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування», які забезпечують вимоги стандарту фахової передвищої освіти щодо досягнення результатів навчання, загальним обсягом 63 кредити ЄКТС, і які для формування екзаменаційних білетів були умовно поділені на три модулі. Екзаменаційні білети формуються за місяць до проведення кваліфікаційного іспиту.

I модуль **«Основи економічних знань, підприємництва та оподаткування»** (освітні компоненти: «Вступ у спеціальність», «Основи економічної теорії», «Основи фінансової грамотності», «Основи макро і мікроекономіки», «Основи статистики», «Економіка і підприємництво», «Податкова система») – **22 кредити**;

II модуль **«Фінанси, управління та фінансові ринки»** (освітні компоненти: «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Менеджмент та публічне управління», «Маркетинг», «Фондовий ринок», «Інформаційні системи у професійній діяльності») – **21 кредит**;

III модуль **«Банківська система, страхування, облік та аналіз»** (освітні компоненти: «Страхування», «Бухгалтерський облік», «Фінансова звітність та аналіз», «Бухгалтерський облік і фінансова звітність у комерційних банках», «Банківська система») – **20 кредитів**.

***Примітка:** До програми підсумкової атестації не ввійшли 12 освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування», загальним обсягом **45 кредитів ЄКТС**, а саме:

1) «Українська мова (за проф. спрямуванням)» (4 кредити) та «Іноземна мова (за проф. спрямуванням)» (4 кредити) – оскільки відповідні мовні компетентності та здатність до професійної комунікації можуть бути продемонстровані здобувачем під час спілкування з Екзаменаційною комісією;

2) «Інформаційно-комунікаційні технології» (4 кредити), «Цінності громадянського суспільства» (4 кредити), «Дизайн мислення» (3 кредити), «Безпека життєдіяльності» (3 кредити), «Основи психології управління» (3 кредити), «Вища математика» (4 кредити), «Основи національного спротиву» (3 кредити), оскільки вони в цілому забезпечують загальні компетентності та не формують основні професійні результати навчання ОПП, які безпосередньо перевіряються під час кваліфікаційного іспиту;

3) освітні компоненти практичної підготовки (2 ОК – 12 кредитів) та кваліфікаційний іспит (1 кредит).

Екзаменаційні питання укладені відповідно до переліку освітніх компонентів, визначених модулями 1, 2, 3. Розподіл питань між освітніми компонентами здійснено у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл екзаменаційних питань між освітніми компонентами

Назва освітньої компоненти	Кількість кредитів ЄКТС освітньої компоненти за навчальним планом	Кількість екзаменаційних питань з освітньої компоненти
I модуль «Основи економічних знань, підприємництва та оподаткування»	22	30
<i>Вступ у спеціальність</i>	3	4
<i>Основи економічної теорії</i>	4	6
<i>Основи фінансової грамотності</i>	3	4
<i>Основи макро і мікроекономіки</i>	3	4
<i>Основи статистики</i>	3	4
<i>Економіка і підприємництво</i>	3	4
<i>Податкова система</i>	3	4
II модуль «Фінанси, управління та фінансові ринки»	21	30
<i>Фінанси</i>	5	7
<i>Фінанси підприємств</i>	3	5
<i>Менеджмент та публічне управління</i>	3	4
<i>Маркетинг</i>	3	4
<i>Фондовий ринок</i>	4	6
<i>Інформаційні системи у професійній діяльності</i>	3	4
III модуль «Банківська система, страхування, облік та аналіз»	20	30
<i>Страхування</i>	6	9
<i>Бухгалтерський облік</i>	3	5
<i>Фінансова звітність та аналіз</i>	3	4
<i>Бухгалтерський облік і фінансова звітність у комерційних банках</i>	3	4
<i>Банківська система</i>	5	8

Відповідно до трьох модулів, виділених у змісті програми підсумкової атестації, і сформованих відповідно до їх змісту екзаменаційних питань, передбачається укладання **30 екзаменаційних білетів** у складі одного практичного завдання та трьох теоретичних питань із освітніх компонент, наведених нижче, зокрема:

- 1-е питання – теоретичне питання з модулю «Основи економічних знань, підприємництва та оподаткування»;
- 2-е питання – теоретичне питання з модулю «Фінанси, управління та фінансові ринки»;
- 3-є питання – теоретичне питання з модулю «Банківська система, страхування, облік та аналіз».

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

При атестації, оцінюючи навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти, необхідно враховувати:

- правильність викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точність вживання економічної термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
- здатність сформулювати відповідь державною мовами;
- ступінь сформованих інтелектуальних та фахових умінь з фінансів, банківської справи та страхування.

Оцінка результатів складання кваліфікаційного іспиту здійснюється за **100 - бальною** системою контролю знань та національною шкалою і відображаються у відповідних відомостях і протоколах роботи екзаменаційної комісії (ЕК).

Усі екзаменаційні завдання із кваліфікаційного іспиту є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за іспит. Підсумкова оцінка кваліфікаційного іспиту є середньозваженою оцінкою за кожен вид екзаменаційних завдань.

Оцінка виставляється відповідно до наступних критеріїв:

Шкала в балах	Оцінка шкали ECTS	Національна шкала	Характеристика рівня знань та вмінь
90-100 балів	A	5 («відмінно»)	здобувач фахової передвищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, демонструє глибокі знання з різних освітніх компонентів, логічно та послідовно викладає навчальний матеріал, уміє аргументувати свою думку, дає чіткі відповіді на поставлені запитання екзаменаційною комісією
83-89 балів	B	4 («дуже добре»)	здобувач фахової передвищої освіти володіє значним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про оволодіння ним основною та частково додатковою літературою з освітніх компонентів, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі несуттєві неточності, демонструє здатність до аналізу та узагальнення, вміє робити висновки, проте має певні труднощі з їх аргументуванням, а тому уникає висловлювання власної позиції, практичні завдання виконує переважно на продуктивно-репродуктивному рівні, демонструючи сформованість практичних умінь та навичок
75-82 бали	C	4 («добре»)	здобувач фахової передвищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про знання ним переважно основної літератури з освітніх компонентів, викладає

			свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі мало суттєві помилки та неточності, демонструє здатність до аналізу, однак не має достатніх умінь для самостійного узагальнення, має труднощі щодо формулювання висновків та їх аргументування, практичні завдання виконує на основі використання стандартних схем та шаблонів
67-74 бали	D	3 («задовільно»)	здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, демонструючи знання, отримані лише з основної літератури, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно, демонструє часткові уміння аналізу навчального матеріалу, але має значні труднощі з його узагальненням та формулюванням висновків, не вміє їх аргументувати, не виявляє власної думки. Практичні завдання виконує репродуктивно, має труднощі з визначенням мети завдань
60-66 балів	E	3 («достатньо»)	здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом частково, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно та нелогічно, не володіє навичками аналізу навчального матеріалу, не вміє його узагальнювати, робити висновків та аргументувати їх. Не висловлює власної думки. Практичні завдання виконує неточно, не вміє самостійно визначати мету завдань, має труднощі щодо використання засвоєних знань на практиці
35-59 балів	FX	2 («незадовільно»)	здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, викладає матеріал нелогічно та непослідовно практичні уміння та навички сформовані лише частково, практичні завдання виконує із суттєвими помилками, не відповідає на додаткові запитання
0-34 бали	F	2 («неприйнятно»)	здобувач фахової передвищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати або відповідає не за змістом питань. Практичні уміння та навички не сформовані, практичні завдання не виконує або виконує неправильно

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Вступ у спеціальність

Історія походження і розвитку грошей. Історія походження і розвитку фінансових відносин. Історія походження і розвитку банківської справи. Банківська система і роль Національного Банку України. Функції фінансів підприємств. Основи організації фінансів підприємств. Зміст фінансової роботи та управління фінансами підприємств. Виникнення та розвиток страхування. Поняття кредитної системи та характеристика її елементів.

Основи економічної теорії

Предмет економічної теорії. Функції економічної теорії та їх характеристика. Економічні потреби суспільства їх суть і структура. Сутність і структура суспільного виробництва. Характеристика основних факторів виробництва. Ефективність виробництва. Сутність, цілі і основні структурні елементи економічної системи. Типи економічних систем та їх характеристика. Моделі економічних систем. Структура власності, її типи, види і форми. Споживна вартість товару. Теорія граничної корисності товару. Сутність та функції грошей. Поняття та структура ринку. Механізм ринкового саморегулювання. Конкуренція і монополія у ринковій економіці. Економічний цикл: сутність та фази. Сутність фінансів та їх роль у ринковій економіці.

Основи фінансової грамотності

Форми зайнятості. Порядок формування винагороди за працю. Підприємництво як вид господарської діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Умови здійснення підприємницької діяльності. Поняття і класифікація доходів сім'ї. Поняття та класифікація витрат сім'ї. Класифікація сімейного бюджету за рівнем збалансованості між надходженнями та видатками. Основні цілі стягнення податків: дохід бюджету, розподіл, регулювання, представництво. Класифікація банківських послуг. Послуги кредитних спілок і кому вони надаються. Поняття та види депозитів. Гарантування банківських вкладів. Поняття та класифікація інвестицій. Кредити для споживачів і підприємств. Ризики, на які наражаються власники банківських карт та способи управління ними. Фінансові піраміди як різновид шахрайства, її ознаки та ризики.

Основи макро- та мікроекономіки

Поняття «попит» та «пропозиція». Підприємство як суб'єкт ринкових відносин. Фактори виробництва. Витрати, економічний та бухгалтерський підходи до їх визначення. Ознаки й умови досконалої конкуренції. Максимізація прибутку на ринку досконалої конкуренції. Основні макроекономічні показники. Бюджетно-податкова політика. Гроші та функції грошей. Попит на гроші. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Основи статистики

Поняття статистики, її предмет та метод. Суть та етапи статистичного спостереження, вимоги до його результатів. Форми спостереження, його види та способи. Помилки спостереження та контроль його матеріалів. Суть зведення, його завдання та організація. Групування як головний етап зведення. Статистичні таблиці, їх призначення, види та правила побудови. Суть, види та функції статистичних

показників. Абсолютні величини, їх роль та значення в статистиці, одиниці вимірювання. Відносні величини, їх суть та форми вираження. Середні величини, їх суть та значення у вивченні масових соціально-економічних явищ. Суть вибіркового методу та його переваги у вивченні масових явищ. Методи і способи формування вибіркової сукупності. Помилки вибірки та методи обчислення середньої та граничної помилки для різних видів вибірки. Види зв'язків соціально-економічних явищ та завдання їх статистичного вивчення. Основні методи виявлення наявності зв'язку.

Економіка і підприємництво

Підприємництво: сутність, ознаки та функції. Підприємство як суб'єкт господарювання: сутність, функції та напрями діяльності. Види підприємств, їх класифікація та об'єднання. Середовище функціонування підприємства та його структура. Економічна сутність, склад і класифікація основних засобів підприємства. Знос та амортизація основних засобів. Економічна сутність, склад і структура оборотних активів підприємства. Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства. Продуктивність праці та показники її оцінювання. Організація, форми та системи оплати праці на підприємстві. Економічна сутність та класифікація витрат підприємства. Сутність, функції та класифікація цін. Доходи та прибуток підприємства: сутність, види, формування і розподіл. Рентабельність та економічна ефективність діяльності підприємства. Інвестиційні ресурси підприємства: сутність, класифікація та джерела формування. Сталий розвиток: сутність, цілі та економічна, соціальна й екологічна складові.

Податкова система

Поняття та сутність податків і зборів. Основні та додаткові функції податків. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Платники, об'єкти оподаткування та ставки податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Сутність акцизного податку, підакцизні товари та ставки акцизного податку. Порядок обчислення акцизного податку з роздрібного продажу товарів. Мито, його види та ставки. Платники, об'єкт оподаткування та ставки податку на прибуток підприємств. Платники, об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Сутність та значення спрощеної системи оподаткування. Загальні засади, склад та особливості нарахування місцевих податків і зборів.

Фінанси

Фінанси як економічна категорія. Об'єкти та суб'єкти фінансових відносин. Фінансовий контроль: його зміст, значення і види. Фінансові ресурси, їх суть, склад, структура. Фінансовий механізм. Фінансова система держави та її структура. Фінансова політика суб'єктів господарювання та її складові. Бюджетна система та її структура. Бюджетний процес та його складові. Доходи бюджету та їх структура. Видатки бюджету та їх класифікація. Податкова система та її склад. Суть та функції податків. Прямі і непрямі податки. Загальнодержавні та місцеві податки. Сутність, функції та роль місцевих фінансів. Фінанси домогосподарств та їх роль у фінансовій системі держави.

Фінанси підприємств

Поняття і сутність фінансів підприємств. Функції фінансів підприємств. Основи організації фінансів підприємств. Суть та класифікація фінансових ресурсів підприємств. Сутність грошових розрахунків підприємств. Форми безготівкових розрахунків та їх характеристика. Механізм формування прибутку підприємства. Розподіл і використання чистого прибутку підприємства. Системи оподаткування підприємств: загальна та спрощена. Оборотні та необоротні активи підприємств: джерела їх фінансування.

Менеджмент та публічне управління

Сутність і призначення публічного управління. Відмінність державного управління від менеджменту. Конституція України як основний закон держави. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Принципи та функції місцевого самоврядування. Громадські організації, профспілки, роботодавці, релігійні та благодійні інститути. Менеджмент як вид людської діяльності. Поняття організації та її ознаки. Характеристика організації як відкритої системи. Рівні менеджменту в організації: вищий, середній, низовий. Економічні методи менеджменту: грошові та майнові стимули. Сутність і завдання планування. Сутність і завдання функції організування. Сутність мотивування та його елементи. Сутність функції контролювання.

Маркетинг

Поняття маркетингу за різними трактуваннями. Види маркетингу. Зміст, поняття маркетингового середовища. Фактори мікро- та макросередовища в маркетингу. Структура і дизайн маркетингового дослідження. Поняття продукту, товару та послуги, їх види та особливості. Складові товарного асортименту, номенклатури. Конкурентоспроможність маркетингового продукту. Поняття та структура ціни. Цінова і нецінова конкуренція. Стратегії ціноутворення на різних ринках. Складові маркетингової комунікаційної політики, принципи її побудови. Маркетингова політика розподілу: сутність і складові. Етика і соціальна відповідальність на різних етапах життєвого циклу товару. Безпека і конфіденційність даних у маркетингу.

Фондовий ринок

Сутність та функції фондового ринку. Класифікація фондових ринків. Сутність та структура учасників фондового ринку. Професійні учасники фондового ринку та види професійної діяльності. Організація інституційного регулювання фондового ринку. Цінні папери та їх класифікація. Сутність та функції фінансових інститутів. Види фінансових інститутів. Інститути спільного інвестування на фондовому ринку. Банківські установи на фондовому ринку. Страхові компанії. Недержавні пенсійні фонди на фондовому ринку. Кредитні рейтинги та їх значення для інформаційного забезпечення фондового ринку. Види рейтингів. Біржові торги: поняття, принципи, порядок проведення. Біржове котирування. Ф'ючерсний контракт та організація торгівлі ф'ючерсами. Сутність, структура та особливості функціонування міжнародного ринку боргових цінних паперів.

Інформаційні системи у професійній діяльності

Поняття системи, її види та властивості. Інформаційні системи у фінансах: структура, функції, складові та користувачі. Поняття економічної інформації, її види та властивості. Економічна інформація як об'єкт автоматизованої обробки. Сутність, призначення та структура інформаційних систем управління державними фінансами. Сутність, структура та функції автоматизованих банківських інформаційних систем. Особливості інформаційних систем у страховій діяльності. Сутність і призначення інформаційних систем управління фінансами підприємств. Корпоративні інформаційні системи та цифрові платформи управління фінансами підприємств. Інформаційні системи бухгалтерського обліку, фінансового менеджменту та фінансового аналізу.

Банківська система

Сутність і функції банківської системи України. Національний банк України: статус, завдання та основні функції. Організаційна структура комерційного банку. Власний капітал банку та джерела його формування. Ресурси банку: власні, залучені та запозичені кошти. Депозитні операції банків. Кредитні операції банків: види та принципи кредитування. Етапи надання кредиту й оцінка кредитоспроможності позичальника. Розрахунково-касові операції банків. Банківський маркетинг і менеджмент. Ліквідність, прибутковість і достатність капіталу банку. Цифрові технології в банках: мобільний банкінг, Big Data, штучний інтелект. Кібербезпека та захист банківських даних, протидія шахрайству. Банківська таємниця та захист персональних даних клієнтів. Міжнародна інтеграція банків: система SWIFT, міжнародні фінансові організації.

Страхування

Сутність, принципи та функції страхування. Критерії та основні підходи до класифікації страхування. Поняття страхового ринку, його структура та учасники. Сутність, структура та функціонування страхової організації. Поняття, зміст та основні вимоги до страхових договорів. Сутність, види та особливості особистого страхування. Сутність та види майнового страхування. Характеристика ризиків у страховій діяльності. Страхова послуга як об'єкт взаємовідносин страховиків і страхувальників.

Бухгалтерський облік

Сутність бухгалтерського обліку та його види. Вимірники, що застосовуються в обліку. Предмет та метод бухгалтерського. Бухгалтерський баланс, його будова і зміст. Типи господарських операцій та їх вплив на бухгалтерський баланс. Зміст та будова рахунків бухгалтерського обліку. Подвійний запис, його суть та значення. Рахунки синтетичного та аналітичного обліку, їх взаємозв'язок. Поняття та значення документів бухгалтерського обліку. Класифікація бухгалтерських документів. Інвентаризація, її значення і види. Порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації, облік її результатів. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Сутність облікових регістрів, їх класифікація. Види помилок та способи їх виправлення. Сутність та значення бухгалтерського обліку у страхових компаніях. Особливості бухгалтерського обліку страхових операцій.

Фінансова звітність та аналіз

Мета, склад та призначення фінансової звітності. Порядок складання Балансу (Звіту про фінансовий стан). Порядок складання Звіту про фінансові результати. Порядок складання Звіту про рух грошових коштів. Порядок складання Звіту про власний капітал. Порядок складання спрощеної фінансової звітності. Мета та зміст аналізу фінансової звітності. Оцінка складу та структури необоротних активів підприємства. Аналіз стану та використання оборотних активів підприємства. Аналіз складу та структури власного капіталу підприємства. Аналіз складу і структури поточних зобов'язань. Сутність ліквідності та платоспроможності підприємства. Сутність, завдання та необхідність проведення аналізу фінансової стійкості підприємства. Аналіз доходів та витрат, відображених у Звіті про фінансові результати.

Бухгалтерський облік і фінансова звітність у комерційних банках

Сутність та значення бухгалтерського обліку в комерційних банках. План рахунків бухгалтерського обліку банків, його структура та особливості. Структура капіталу банківських установ та вимоги до його відображення у фінансовій звітності. Характеристика статутного капіталу банку та порядок його формування. Документальне оформлення та облік касових операцій у банківських установах. Поняття безготівкових розрахунків та принципи їх здійснення в банках. Облік операцій з надання кредитів клієнтам та їх повернення (погашення). Облік строкових вкладів (депозитів) клієнтів банку. Економічний зміст доходів і витрат банків та їх класифікація. Облік формування та розподілу прибутку банку.

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Вступ у спеціальність

1. Банківська система: підручник / Андрущак Є. та ін.; за ред. М. Крупки. Вид. 2-ге, переробл. та доповн. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/Bank_Syst_PIDRUCH_Krupka_Andrushchak_Paitra_2023.pdf.
2. Кузь В. І. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2022. 240 с.
3. Сосновська О.О. Страхування: навчальний посібник / О.О. Сосновська. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. – 328 с. URI: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39294/1/O_Sosnovska_NP_Strahovanie_2021_FITU.pdf
4. Ставерська Т. О., Ларіна Т. Ф., Литвинов А. І. та ін. Фінанси підприємства: підручник. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024. 906 с. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/56234>.
5. Фінанси: навчальний посібник / С. П. Стеценко та ін. Київ: КНУБА, 2024. 189 с. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/262b141f-931b-406e-b88b-5fc075b485b2/content>.
6. Фінанси: підручник / за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка, 2024. 632 с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/6602001f-c410-4ed0-a498-e07522dffc97/content>.
7. Фінансові технології: навчальний посібник / В. В. Корнєєв, О. І. Береславська, А. І. Гулей та ін.; за заг. ред. В. В. Корнєєва. Ірпінь: Державний податковий університет, 2024. 244 с.

Основи економічної теорії

1. Основи економічної теорії : Навчальний посібник / О.О. Кравцов. Київ: Патерик, 2024. 355 с.
2. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 450 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник / Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с. URI: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1091>
4. Основи економічної теорії : навч. посібник / І.В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с. – URI: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5490>

Основи фінансової грамотності

1. Гончаренко І.Г., Бережна Л.В., Березіна О. Ю. Інтерактивний посібник з фінансової грамотності. Черкаси, 2024. 120 с. URL : <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/5471>
2. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник /Алексєєва С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б., Гриценко І. А., Єршова Л. М., ЗакатновД. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. Житомир: «Полісся», 2021. 248 с.
3. Ролік В., Войтицька Л., Тригуб О. Підприємництво і фінансова грамотність: підручник. Київ: 2025. 133 с.
4. Фінансова грамотність (рівень стандарту): підручник / В.В. Письменний. Тернопіль: Астон, 2023. 240 с. – URI: https://drive.google.com/file/d/1ei5JB_vG737qwHEB6wPw-iAsTODIFrIK/view

Основи макро і мікроекономіки

1. Макроекономіка : підручник / М.І. Макаренко, Т.О. Семененко, Ю.М.Петрушенко. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.
2. Макроекономіка: Навч. посібник. – 4-те вид., виправлене і доповнене. / Панчишин С. Львів: Априорі: 2022. 524 с.
3. Мікроекономіка та макроекономіка: основи: навч. посіб. Н.Т. Шадура-Никипорець, О.В. Мініна. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. 290 с. <https://ir.stu.cn.ua/server/api/core/bitstreams/3f7d8ad3-839e-44c3-b48f-e601e3aede5e/content>
4. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н.М. Каменева, М.В. Косич, О.Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.

Основи статистики

1. Герасименко С.С., Потапова М.Ю. Статистика: навчальний посібник. Київ: НАСОА, 2022. 263 с.
2. Дмитрієв І. А., Дмитрієва О. А., Гіржева О. М. та ін. Загальна теорія статистики : підручник Харків : ПП Іванченка, 2022. 720 с.
3. Загальна теорія статистики : підручник / за ред. А. В. Непрана, І. А. Дмитрієва ; авт. кол.: І. А. Дмитрієв, О. А. Дмитрієва, О. М. Гіржева, А. В. Непран, Н. О. Бірченко, А.А. Воронкова, Н. В. Чуйко. Харків : ПП Іванченка, 2022. 720 с.
4. Козирєва О.В., Федорова В.О. Статистика: навчальний посібник. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 187 с.
5. Костюк В. О. Статистика : підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 204 с.
6. Статистика: навчальний посібник / Герасименко С.С., Потапова М.Ю., Червона С.П., Голубова Г.В; За ред . О.Г.Осауленка. Київ: НАСОА, 2022. 263 с.

Економіка і підприємництво

1. Економіка підприємства : підручник : у 3 т. Т. 1 / за ред. А.В. Непрана, І.Ю. Шевченко. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024. 537 с. URL: <https://dspace.khadi.kharkov.ua/items/d11db172-b0b8-4a0e-a845-cd21f965facb>.
2. Економіка підприємства : навч. посіб. / уклад. Н.М. Покровська. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2025. 289 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/76934>.
3. Економіка підприємства : підручник / В.В. Козик, О.Ю. Ємельянов, О.Я. Загорецька та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2026. 278 с.
4. Козловський В.О. Основи підприємництва: навч. посіб.. 3-тє вид., перероб. та допов. Вінниця : ВНТУ, 2023. 131 с.
5. Основи економічної грамотності та підприємництва : навч. посіб. / С.В. Алексєєва, Л.О. Базиль, В.Б. Байдулін та ін. Житомир : Полісся, 2021. 248 с.
6. Основи підприємницької діяльності : підручник / В.М. Марченко, С.О. Тульчинська, І. В. Макалюк та ін. ; за ред. В. М. Марченко. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 516 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51563>.

Податкова система

1. Андрущенко В.Л., Осмятченко В.О., Ізмайлов Я.О., Тучак Т.В. Податкова система: навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 492 с.
2. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
3. Податкова система: навч. посіб. / Т. Тучак, В. Осмятченко, Я. Ізмайлов та ін., за заг. ред. д.е.н. В.Л. Андрущенка. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 485 с.
4. Распопова, Ю. О. Оподаткування підприємств : навч. посіб. / Ю. О. Распопова, Т. В. Акімова ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. – Електрон. вид. – Дніпро : УДУНТ, 2025. – 119 с. <https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/33b23dfb-9840-4a3c-b2c3-673f6f5b5369/content>
5. Томнюк Т.Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

Фінанси

1. Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В. Публічні фінанси : навч. посіб. / за ред. М.І. Карліна. Луцьк : Волинський нац. унт ім. Л. Українки, 2023. 358 с. URL : https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22504/1/publ_fifansy_2023.pdf
2. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник / за ред. О. Я. Стойка; 2-ге вид., перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с. URL : http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/15498/1/Finansu_2024_350.pdf
3. Фінанси : навч. посібник / С. П. Стеценко та ін. Київ : КНУБА, 2024. 189 с. іл. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/262b141f-931b-406e-b88b5fc075b485b2/content>
4. Фінанси : підруч. / за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с. URL : <https://api.dspace.wupn.edu.ua/api/core/bitstreams/6602001f-c410-4ed0-a498-e07522dffc97/content>

Фінанси підприємств

1. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.П. Фінанси підприємств. Підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор». 2020. 340с.
2. Сокурєнко В.В., Швець Д.В., Бортник С.М. Фінанси підприємств: підручник. Харків: ХНУВС. 2022. 292 с.
3. Ставерська Т. О., Ларіна Т. Ф., Литвинов А. І. та ін. Фінанси підприємства: підручник. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024. 906 с. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/56234>
4. Юрчишена Л. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця, 2023. 252 с. URL: <https://r2.donnu.edu.ua/handle/123456789/3041>

Менеджмент та публічне управління

1. Публічне управління: навчальний посібник / Т. М. Лозинська, О. В. Іваніна, Т. О. Щетініна. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2023. – 186 с. ISBN 978-966-182-695-2.
2. Менеджмент і адміністрування : підручник для бакалаврів / Колектив авторів: к.е.н., доц. Терлецька Н.М.; д.е.н., доц. Антохов А.А.; к.е.н., доц. Терлецька Ю.О.; к.е.н., ас. Грунтковський В.Ю.; д.е.н., доц. Поченчук Г.М.; к.е.н., доц. Запихляк В.М.; к.е.н., доц. Кравець В.І.; к.е.н., доц. Сторощук Б.Д.; к.е.н., доц. Заволічна Т.Р.; к.е.н., ас. Клевчик Л.Л. Чернівці : 2022. 320 с.

3. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: Західноукраїнський національний університет, 2022. 258 с.
4. Менеджмент: у схемах і таблицях : навчальний посібник / В. П. Самодай. –Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2025. 494 с.
5. Журавльов А.І., Кравченко С.О. Публічне адміністрування: навч. посіб. Харків: Право, 2021. 280 с.
6. Мостенська Т. Л. Менеджмент: підручник. Київ: Кондор, 2022. 320 с.

Маркетинг

1. Маркетинг послуг: конспект лекцій / укладачі Кутліна І.Ю., Кулік А.В. – К.: Університет «Україна», 2022. 173 с.
6. Маркетингові дослідження: конспект лекцій / укладачі Кутліна І.Ю., Завальнюк К.С. – К.: Університет «Україна», 2022. 103 с.
2. Маркетинг: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 051 «Економіка» освітніх програм «Економіка і бізнес», «Економічна аналітика», «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Ю. О. Гавриш, О. В. Зозульов, Т. О. Царьова – Електронні текстові дані (1 файл). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 68 с.
3. Маркетингові дослідження: навчальний посібник / П.В. Захарченко, А.А. Самойленко, А.В. Кулік, І.Ю. Кутліна. Київ: вид. «Центр учбової літератури», 2023. 234 с.
4. Павлов К.В., Лялюк А.М., Павлова О.М. Маркетинг: теорія і практика: підручник. Луцьк : СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф» 2022. 408 с
5. Райко Д. В. Маркетинг відносин: підручник / Суми : Триторія, 2024. – 348 с.

Фондовий ринок

1. Рамський Ю.А., Жукова Ю.М., Обушний С.М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях: навч. посіб. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 228 с.
2. Слав'юк Н. Р. Ринок фінансових послуг: навчальний посібник. Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: НаУКМА, 2022. 205 с.
3. Стратегія фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sektoru_ua.pdf
4. Третякова О.В., Харабара В.М., Грешко Р.І. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах. Економіка та держава. 2020. №5. С. 103-107.
5. Трусова Н. В., Нестеренко С. А., Якушева І. Є. Фінансовий ринок: навч. Посібн. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

Інформаційні системи у професійній діяльності

1. Бражник Л. В., Дроботя Я. А. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. Полтава: ПДАУ, 2024. 130 с.
2. Діджиталізація у фінансах: навчальний посібник / Н.С. Ситник, І.Б. Назаркевич, О.Я. Мищишин. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 287 с.
3. Інформаційні системи і технології. Частина 2: навчальний посібник / Азарова А.О., Юрчук Н. П., Нікіфорова Л. О., Шиян А. А. Вінниця : ВНТУ, 2024. 160 с. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2025/Azarova_P2_2024_160.pdf
4. Фінансові технології : навчальний посібник / В.В. Корнєєв, О.І. Береславська, А.І. Гулей та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. В. Корнєєва. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 244 с.

5. Цифрові технології в бізнесі : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.М. Бузяк, д.е.н., проф. О.В. Птащенко, к.е.н., доцент І.А. Крисоватий, доктор філософії, доцент К.М. Пришляк. Тернопіль : ЗУНУ, 2025. 404 с.

Банківська система

1. Банківська система: навчальний посібник у схемах і таблицях / Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 184 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/6608/1/Банківська%20система.pdf>
2. Банківська система: підручник / Андрущак Є. та ін.; за ред. М. Крупки. Вид. 2-ге, переробл. та доповн. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/Bank_Syst_PIDRUCH_Krupka_Andrushchak_Paitra_2023.pdf
3. Банківська система: підручник / за ред. д.е.н., проф. С.К. Реверчука. 2-ге видання, стереотипне. Львів, «Магнолія 2006», 2025. 400 с. URL: https://magnolia.lviv.ua/wp-content/uploads/2025/01/Bankivska-systema_Zmist.pdf
4. Банківські операції і технології: навч. -метод. посіб. / уклад.: О. М. Гладчук О. М., Марич М. Г., Марич А. Г., Федішин М. П. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 254 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10986/H-092_Гладчук,%20Федішин,%20Марич%20БОТ%20нмп.pdf

Страховання

1. Закон України «Про страхування» : Закон від 18.11.2021 № 1909-IX / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20>.
2. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» : Закон від 17.06.2024 № 3789-IX / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3789-20>.
3. Огляд небанківського фінансового сектору : офіційні аналітичні звіти / Національний банк України. – Київ, 2021–2026. – URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability/non-bank>.
4. Стратегія розвитку фінансового сектору України : затверджена Рішенням Правління Національного банку України від 19.07.2023 № 245-рпш. – URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy>.
5. Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В. Страхування : навч. посіб. / за заг. ред. Н. С. Ситник. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. — 512 с. — URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/04/Strakhuvannia_posib_2025.pdf
6. Страхування : освітній портал з фінансової грамотності «Гаразд» / Національний банк України. – URL: <https://harazd.bank.gov.ua/ua/insurance>.

Бухгалтерський облік

1. Бухгалтерський облік : підручник / О.В. Фоміна, С.Я. Король, А.П. Шаповалова та ін.; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 224 с. <https://ur.knute.edu.ua/handle/123456789/5436>
2. Бухгалтерський облік та оподаткування: підручник / А.І. Крисоватий, В.М. Панасюк, І.В. Мельничук; за заг. ред. А.І. Крисоватого та В.М. Панасюк. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 637 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52000>

3. Бухгалтерський облік: навч. посіб. /В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.: <https://surl.ln/jfiwfy>
4. Облік і аудит : навч. посібник / Т.М. Ковальчук, І.І. Никифорак; за ред. Т.М. Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 520 с. <https://salo.li/4F90022>
5. Рязанова Н.О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9069>

Фінансова звітність та аналіз

1. Дропа Я.Б. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Електрон. вид. Львів. ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
2. Єпіфанова І.Ю. Фінансовий аналіз та звітність: електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання / І.Ю. Єпіфанова, В.В. Джеджула. 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с.
3. Звітність підприємства: навчальний посібник/ Т.М. Сторожук, Н.С. Дружинська. Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 660 с. <https://ir.dpu.edu.ua/items/f4007d60-71f5-4062-89c2-41d96311eb84>
4. Луцька Н.І., Тимоць М.В., Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Фінансова звітність та її аналіз: навч. посіб. Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2023. 274 с.
5. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.

Бухгалтерський облік і фінансова звітність у комерційних банках

1. Варламова І. С. Облік в банках : курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 81 с.
2. Павелко О. В. Облік і звітність у банках [Електронне видання] : навч. посіб. / О. В. Павелко. Рівне : НУВГП, 2022. 336 с. URI: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24616/>
3. Скаско О. І., Сарахман О. М., Рябкова О. В. Фінансовий облік у банках: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2024. 292 с.
4. Утенкова К.О. Облік у банках: практ. посіб. Харків: 2021. 176 с. URI: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/6822>